

- N.B :** 1. All questions are compulsory.
2. All questions carry equal marks.

1. Answer in **one** or **two** sentence **each** :— 20
- How many Arbitrators can be appointed according to the Arbitration & Conciliation Act, 1996?
 - Name the two statues dealing with ADR.
 - Which are the two international Conventions dealt by A&C Act, 1996?
 - Is the Arbitrator required to be an Indian, under the A&C Act, 1996?
 - What is the legal effect of an award made by a Lok Adalat?
 - What is Statement of Claim and Defense in Arbitration?
 - What is a Lien on Arbitral Award?
 - What is Fast Track procedure in Arbitration?
 - Within how many days an Additional Award can be given by an Arbitrator.
 - Is the Limitation Act applicable to Arbitration Proceedings?
2. Write short notes on any 20
- Arbitral tribunal
 - Appointment of an arbitrator by parties
 - Difference between arbitration and conciliation
 - Alternative means of settlement of disputes
 - Importance of Lok Adalat
 - Role of conciliator
3. Solve any **two** problems with reasons. 12
- Mr. Q, Mr. X and Mr Z. are the three arbitrators appointed by parties in dispute, signs an award and demands for cost of arbitration.
 - How many arbitrators should sign the award?
 - What are the powers of an arbitral tribunal for fixation of cost of arbitration?
 - What does cost includes?
 - Mr.P Sends written invitation to Mr.Q regarding appointment of conciliator. Mr.Q accepting invitation asks some questions. Advice Mr. Q on same
 - How many maximum number of conciliator can be appointed?
 - How and Where the communication between conciliator and parties will takes place?
 - What is a duty of conciliator if he receives any factual information from either party?

[TURN OVER

- (c) Mr.K submitted a statement of claim and Mr. Z submitted a statement of defense to an arbitrator. Mr. K withdraws his statement during arbitral procedure.
- (1) Can Mr. K do so? What will be the effect?
 - (2) Can Mr. Z Insist for arbitration after withdrawal of statement of claim ?
 - (3) Can arbitral tribunal terminate the procedure without declaration of an award ?

4. Answer any **four** from the following

48

- (1) Explain the concept of foreign award with the help of two conventions.
- (2) Explain the procedure and power of conciliator for settlement of dispute.
- (3) How does an Arbitrator is appointed?
- (4) What are contents of an Arbitral award?
- (5) What is setting aside of an arbitral award?
- (6) Explain the **procedure** of Lok Adalat.

(मराठी रूपांतर)

वेळ : ३ तास

एकूण गुण : १००

१. खालील प्रश्नांची दोन ते तीन वाक्यात उत्तरे द्या.

20

- १) लवाद व समेट कायदा १९९६ प्रमाणे किली लवाद कर्त्याची नेमणूक करता येते?
- २) विधी सेवा प्राधिकरण संदर्भात असलेले दोन कायदे सांगा ?
- ३) लवाद व समेट कायदा १९९६ अंतर्गत कोणत्या दोन आंतरदेशीय अभिसंधीचा उल्लेख केला आहे ?
- ४) लवाद व समेट कायदा १९९६ प्रमाणे लवाद कर्ता भारतीय असणे आवश्यक आहे का?
- ५) लोक अदालतने दिलेल्या निवाड्याचा कायदेशीर परिणाम काय ?
- ६) मागणीपत्र व बचावपत्र म्हणजे काय?
- ७) लवाद निवाडा ओलिस टेवणे म्हणजे काय ?
- ८) जलद लवाद म्हणजे काय?
- ९) लवादकर्त्यास वाढीव लवाद किली दिवसात देता येतो
- १०) लिमीटेशन कायदा लवाद प्रक्रियेस लागू होतो का?

[TURN OVER

२. टिपा दया (कोणत्याही चार)

20

- १) लवाद समिती.
- २) पक्षकारांमार्फत लवादाची नेमणूक.
- ३) लवाद व समेट मधील फरक.
- ४) वाद मिटविण्याचे विविध पर्याय.
- ५) लोक अदालतचे महत्व.
- ६) समेट कर्त्याची भूमिका.

३. सोडवा. (कोणतेही दोन)

12

अ) श्री. क्यु , श्री. एक्स व श्री. झेड ह्या तीनही लवाद कर्त्यांची नेमणूक वाद मिळवण्यासाठी पक्षकारांनी केली होती. निवाड्यावर सही केल्यावर निवाड्याची फि त्यांनी मागीतली.

- १) लवाद निवाड्यावर किती लवादकर्त्यांची सही असणे आवश्यक आहे?
- २) लवाद प्रक्रियेच्या शुल्क संदर्भात लवाद समितीस कोणते अधिकार आहेत?
- ३) लवाद शुल्कात कोणत्या गोष्टींचा समावेश असतो.

ब) श्री. पी ह्यांनी श्री. क्यु ह्यांना समेट कर्त्यांच्या नेमणूकीसाठी लेखी आमंत्रण दिले. श्री. क्यु ह्यांनी आमंत्रणाचा स्विकार करून काही प्रश्न विचारले श्री. क्यु ह्यांना सल्ला द्या.

- १) जास्तीत जास्त किती समेट कर्त्यांची नेमणूक करता येते?
- २) पक्षकार व समेटकर्ता ह्यातील संभाषण कुठे व कधी करता येते?
- ३) दुस-या पक्षकारांकडून वादासंदर्भात काही माहीती मिळाल्यास समेटकर्त्यांची ड्युटी काय असते?

क) श्री. के यांनी मागणी पत्र व श्री. झेड ह्यांनी बचावपत्र लवादकर्त्यांस सुपूर्द केले. श्री. के ह्यांनी लवाद प्रक्रिये दरम्यान मागणीपत्र मागे घेतले.

- १) श्री. के असे करू शकतात का ? त्याचा परिणाम काय होईल?
- २) मागणीपत्र मागे घेतल्यावर श्री. झेड लवाद प्रक्रियेचा हट्ट धरू शकतात का ?
- ३) निवाडा न देता लवाद समिती लवाद प्रक्रिया रद्द करू शकते काय ?

[TURN OVER

४. कौणत्याही चार प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे द्या.

48

- १) परदेशी लवादाची माहीती दोन अभिसंधी कराराच्या माध्यमातून द्या?
- २) समेट कर्त्याचे अधिकार व प्रक्रिया स्पष्ट करा?
- ३) लवाद कर्त्याची नेमणूक कशी केली जाते?
- ४) लवाद निवाड्याचे आवश्यक घटक स्पष्ट करा?
- ५) लवाद निवाडा आक्षेपार्थ करणे म्हणजे काय ?
- ६) लोक अदालतची कार्य पध्दती सांगा?